

Emil Macho na konferencii

Vyššia potravinová sebestačnosť na Slovensku: utópia alebo možná budúcnosť Slovenska? Do akej miery má Slovensko naozaj reálnu šancu v priestore jednotného európskeho trhu zvýšiť potravinovú sebestačnosť v základných komoditách a zabezpečiť pre svojich obyvateľov viac domácich potravín v regiónoch a na pulloch obchodných reťazcov?

Práve zvyšovaniu potravinovej sebestačnosti, to nielen na Slovensku, ale aj v susednej Českej republike, sa venovala konferencia Agrofórum 2019. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora bola jej garantom.

Diskutujúci sa zhodli, že pokiaľ bude mať slovenský a český poľnohospodár vytvorené ideálne podmienky na podnikanie, tak záujem o zvyšovanie potravinovej sebestačnosti tu je. Základom je dofinancovanie agropotravinárskeho odvetvia a nastavenie systémových opatrení, a to nielen v poľnohospodárstve, ale aj v potravinárstve.

Podpredsedníčka vlády SR a ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Gabriela Matečná uviedla, že okrem už známych opatrení na podporu poľnohospodárstva pripravuje rezort aj opatrenia do potravinárstva. *„Hovoríme o akejsi zelenej naftě pre potravinárov. V tomto čase rokujeme o konkrétnej podobe tak, aby bola priechodná aj v Bruseli“*, naznačila G. Matečná.

Odborníci na konferencii naznačili, že cesta nápravy starých chýb bude dlhá a bolestivá. *„Čo sme ako spotrebitelia robili prvých 15 rokov po páde režimu? Mali sme apetít na zahraničné potraviny. Sami sme si spôsobili to, že sme boli hladní po cudzích potravinách. Potrebujeme pokračovať v nastolenej celospoločenskej diskusii, ktorú sme v poslednom období začali, aby sme si konečne všetci, celá spoločnosť, uvedomili váhu a prínos agropotravinárstva. To je začiatok cesty, ako sa dostať na úroveň 70% potravinovej sebestačnosti“*, prezentoval na konferencii predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho.

Potenciál agropotravinárstva podľa E. Macha spočíva v špeciálnej rastlinnej a živočíšnej výrobe, v pestovaní ovocia a zeleniny.

Príkladom, ako sa to dá, je PD Bošáca. Jeho predseda Vladimír Králik priblížil, akým spôsobom sa podnik diverzifikoval a rozšíril výrobu až do súčasnej podoby. Kým ešte v roku 2010 mal 35 zamestnancov, v roku 2018 už 87. Dnes majú svoj bitúnok, podnikovú predajňu, kde predávajú vlastné vajička, mäsové výrobky, mlieko a dokonca pestujú aj hlivu ustricovú. Podnik sa venuje aj nepoľnohospodárskej činnosti, má kovovýrobu, ubytovňu pre zamestnancov a čerpaciu stanicu.

Aj v PD Bošáca však citlivo vnímajú cenové výkyvy v rámci potravinovej vertikály. *„Ak vyrábame bravčové polovičky za 1,50 euro a zo zahraničia ju k nám vedia doviesť za 1,20 euro, tak to nie je v poriadku“*, uviedol V. Králik.

Dôvodom súčasnej nelichotivej situácie v agropotravinárstve sú podľa prezidenta Agrárnej komory ČR Zdenka Jandejska najmä zle vybojované prístupové podmienky do EÚ. *„Poliaci rokovali o dva dni dlhšie a dnes majú sebestačnosť v hydine 283%. Vyrábajú jej trikrát viac, ako potrebujú. My máme v tejto komodite sebestačnosť len 63%. Obdobne je to aj pri ovocí alebo zelenine“*, zdôraznil Z. Jandejsek.

Druhá časť konferencie patrila pôde, jej kvalite, pripravovaným pozemkovým úpravám a dopadom novely zákona č.504/2003 o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov na činnosť poľnohospodárskych podnikov.